

BEGRAAFPLAATS RUSTHOF IS EEN PLEK VAN BEZINNING, RUST EN EEN PRACHTIGE NATUUR.

Ruim 35 hectare met loofbomen en altijd groene naaldbomen geven de begraafplaats een bijzondere sfeer. Begraven in een bosgraf op Rusthof is begraven in de natuur.

De gemeentelijke begraafplaats ligt aan de zuidkant van Amersfoort, aan het noorden van natuurgebied Den Treek en het Hazewater. De begraafplaats ligt in de gemeente Amersfoort maar op grondgebied Leusden.

In 1923 werden er door de gemeente Amersfoort initiatieven genomen tot de aanleg van de Begraafplaats. De gemeente koos voor het ontwerp van stadsarchitect ir. C.B. van der Tak. Van der Tak werd geïnspireerd door het werk van de Hilversumse gemeente-architect W.M. Dudok. Na de poort een rechthoekig voorplein met plantsoen met aan het einde het aulacomplex.

De gebouwen werden vanaf 1931 in gebruik genomen en op 1 januari 1932 vond de eerste begrafenis plaats. Het middengedeelte van de aula (Torenzaal) is achttien meter hoog in de vorm van een Grieks kruis. De inrichting is sober en klassiek, met 100 zitplaatsen. Opvallend is ook de grote pergola die de lagere gedeeltes verbindt.

Den Treek

Begraafplaats Rusthof ligt aan de rand van natuurgebied Den Treek en het Hazewater. Den Treek is een familielandgoed met karakter, en heeft 2200 hectaren aan indrukwekkende natuur.

1 Schuilplekken

Voor dieren is het belangrijk om schuilplekken te hebben, zo ook voor de ringslang. De ringslang is de grootste, niet giftige slang die in Nederland voorkomt. Het Utrechts Landschap heeft een ringslangenhoop gemaakt, een broeihoop waarin het vrouwtje haar eieren kan leggen. Er zijn nog meer schuilplaatsen op Rusthof, zoals de insectenhôtels die her en der zijn opgehangen.

ZORG VOOR PLANT EN DIER

2 Vogelproject: de magische wereld van vogels

Ook vogels krijgen volop de ruimte op Rusthof. Er hangen meer dan 100 nestkasten. In de jaren zeventig hingen we de eerste nestkasten op. In 40 jaar is Rusthof uitgegroeid tot wat het nu is: een belangrijke plek voor vogels en andere natuur. De kennis en informatie over de nestkastenbroeders wordt jaarlijks in een vogelverslag vastgelegd. Ook zijn er regelmatig rondleidingen langs bijzondere vogels en langs de verschillende nestkasten. Via de CBA-nieuwsbrief worden data bekend gemaakt. De kennis en informatie over de nestkastenbroeders wordt jaarlijks in een vogelverslag vastgelegd en via de CBA nieuwsbrief worden data bekend gemaakt voor een rondleidingen.

1 Honing uit eigen kast

We hangen vogelkastjes op, maken een slangenhoop dus waarom ook niet een bijenkast? Zelf bijen houden vergt kennis en kunde vandaar dat een imker uit de regio een kast verzorgd en onderhoud. Toch een doeltreffende manier om de bijenpopulatie op te krikken én eigen honing te oogsten.

VIJVER

De vijver is gelegen naast de urnentuin en urnenheuvel. In de afgelopen jaren zijn er regelmatig koikarpers bijgekomen aangezien bezoekers of nabestaanden soms hun vissen aan ons schenken. Door een overlijden stopt een hobby en komen de vissen naar Rusthof.

3 Natuur in beeld

De flora en fauna is door medewerker Geert van den Tweel vastgelegd op beeld. Deze prachtige natuurfoto's zijn te zien op een expositie op de rechter hoofdlaan.

4 Boom in topvorm

Deze boom met zijn bijzondere kruin is de moeite waard om te bekijken.

5 Troostende woorden: gedichten

Op de linkerhoofdlaan zijn 20 gedichten te lezen. Tijdens de week van de begraafplaats in 2018 werd een expositie van 20 gedichten geopend. De expositie kwam tot stand naar aanleiding van een gedichtenwedstrijd, georganiseerd door Crematorium en begraafplaatsen Amersfoort in samenwerking met Stichting Muurpoëzie. De gedichten van de twee winnaars zijn als muurgedicht te zien bij de receptie en het rouwcentrum.

6 Achter Davidshof

Vroeger werd er in en om de kerken begraven en later werden gemeenten verplicht om buiten het stadscentrum een begraafplaats aan te leggen. In Amersfoort is in 1829 op het Davidsvolwerk de Eerste Algemene Begraafplaats aangelegd. Maar in een eeuw was de stad zo gegroeid dat men de ruimte wilde gebruiken voor een nieuw stadhuis. De begraafplaats is in 1977 geruimd en verplaatst naar afdeling 18 op Rusthof. Enkele monumenten zijn ter herinnering nog achtergebleven.

Crematorium en Begraafplaatsen
Amersfoort

Dodeweg 31, 3832 RE Leusden
info@cba-amersfoort.nl - www.cba-amersfoort.nl
(033) 461 36 03

Op de hoogte blijven van de ontwikkelingen bij CBA? Meld u dan aan voor de nieuwsbrief via op www.cba-amersfoort.nl/nieuwsbrief

7 Sovjet Ereveld

Op het Sovjet Ereveld liggen 865 oorlogsslachtoffers uit de voormalige Sovjet-Unie begraven. In september 1941 kwamen op het station Amersfoort 101 krijgsgevangenen aan uit Centraal-Azië, vermoedelijk hoofdzakelijk uit Oezbekistan. Ze waren gevangen genomen aan het Oostfront, niet lang na de Duitse inval in de Sovjet-Unie. Ze verbleven in Kamp Amersfoort onder erbarmelijke omstandigheden en na een halfjaar overleden 24 van hen aan honger, ziekte en mishandeling. Op 9 april 1942 werden de overgebleven 77 gefusilleerd. Het zou de op één na grootste massa-executie in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog blijken te zijn. Op de plaats van de executie is een monument opgericht, waar de Stichting Sovjet Ereveld sinds 2012 jaarlijks een herdenking houdt. Na de oorlog werden hun stoffelijke overschotten herbegraven op Rusthof.

OORLOGSGRAVEN

Begraafplaats Rusthof herinnert de inwoners Amersfoort en Leusden aan de vele slachtoffers die tijdens de Tweede Wereldoorlog door oorlogshandelingen zijn omgekomen.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog lag Kamp Amersfoort in de onmiddellijke nabijheid van de begraafplaats. De mensen die in het kamp een natuurlijke dood gestorven waren, werden hier begraven.

Op 15 januari 1942 werden op Rusthof drie leden van de bemanning van een Britse bommenwerper begraven. Vanaf die tijd is Rusthof een geallieerde erebegraafplaats geworden. Hier zijn 225 militairen uit het leger van het Britse Gemenebest begraven.

Rond een groot kruis liggen 134 Engelsen, zestig Canadezen, dertien Nieuw-Zeelanders, elf Australiërs, zes Polen en een Belg begraven. Tegenover de graven van het Gemenebestleger liggen de overige geallieerde militairen. Voor de 41 Italianen (waarvan twaalf uit de Eerste Wereldoorlog) is een aparte gedenksteen neergelegd.

Daarnaast liggen hier nog begraven acht Tsjechen, zeven Grieken, drie Joegoslaven, twee Portugezen, twee Roemenen en een Hongaar. Verder zijn er vijftien graven waarvan de nationaliteit onbekend is. Ook zijn op Rusthof 156 Nederlandse militairen en verzetsmensen begraven. De graven worden onderhouden door het Lokale Comité Amersfoort van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting.

8 Veteranen monument

Ter herinnering aan alle Amersfoorters en Leusdenaren die waar ook ter wereld hebben gestreden voor vrede, vrijheid en veiligheid... in het bijzonder aan hen die daarbij hun leven hebben gegeven.

9 Cross of sacrifice

Rondom het Engelse monument met het "Cross of sacrifice" bevinden zich de graven van 231 gesneuvelde geallieerde militairen. Naast Engelse, Canadese, Australische en Nieuw-Zeelandse vliegers en hun bemanningen die tijdens aanvalsoperaties boven Nederland werden neergeschoten, liggen hier vliegtuigbemanningen uit België, Frankrijk en Polen. De overige buitenlanders zijn grotendeels in Duitse gevangenschap gestorven. Hun stoffelijke resten lagen oorspronkelijk begraven op een Amerikaans oorlogskerkhof in Margraten.

BIJZONDERE MONUMENTEN EN VERHALEN

Ook op Rusthof liggen bekende mensen begraven. Remco Reiding en fotograaf Marco Hofsté hebben deze mensen geportretteerd en de opmerkelijke verhalen gebundeld in het boek "hier rust". Bij de graven is het gehele verhaal te lezen.

10 Willem Wijk, Graf met de handen

Deze onderofficier van het Groningse platteland vormde de eenmansfractie van het Verbond tot Democratisering der Weermacht. In het parlement deed Wijk niets anders dan opkomen voor de belangen van officieren, soldaten en hun weduwen en wezen.

Op zijn graf, bestaande uit twee schuddende handen, staat ook vermeld: 'President van Ons Belang'.

WILLEM WIJK
Afdeling 1, grafnr. 258

11 Conny Vandebos, zangeres

Wie de naam van Conny Faber-Hollestelle op de grafzuil ziet staan, denkt misschien niet direct aan "Een roosje m'n roosje". Bekendheid als zangeres en presentatrice heeft Conny Vandebos namelijk gekregen onder de achternaam van haar eerste man.

CONNIE VANDENBOS
Afdeling 15a, grafnr 7

12 Philip Bloemendal, nieuwslezer

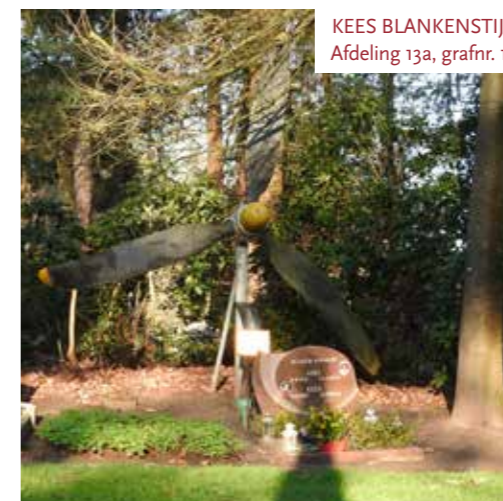
Wekelijks luisterden meer dan een miljoen Nederlanders in ruim 400 bioscopen naar de man die het commentaar van Neêrlands Nieuws van Polygoon verzorgde. Zijn gezicht en zijn naam, Philip Bloemendal, ogen wellicht minder vertrouwd, maar generaties groeiden op met het timbre van misschien wel de bekendste stem van Nederland.

PHILIP BLOEMENDAL
Afdeling 15, grafnr. 679

9 Kees Blankenstijn, onderzoeker

Hij was er als de kippen bij, toen een visser in 1978 nabij Texel resten uit zee viste van een bommenwerper Boeing B-17, ook wel Vliegend Fort genoemd. In zijn aanhangwagen haalde hij een grote propeller met gebogen bladen op. Hij plaatste het gevaarte van 320 kilo in zijn tuin. Na zijn dood in 2004 werd de propeller verplaatst naar zijn graf, aan de rand van het geallieerde ereveld.

KEES BLANKENSTIJN
Afdeling 13a, grafnr. 1B

13 Toon Tieland, Amersfoortse kunstschilder

Als Toon Tieland een tentoonstelling van Rembrandt bezoekt, weet hij het zeker: hij wil kunstschilder worden. Tieland heeft vermoedelijk meer dan duizend schilderijen gemaakt, als hij op 87-jarige leeftijd als gevolg van een auto-ongeval overlijdt. Een fraai palet kleurt zijn kist. Zijn rustplaats heeft hij zelf uitgekozen: een bosgraf, op een glooiend stuk van Rusthof.

TOON TIELAND
Afdeling 29b, grafnr. 3

16 John Russell, Leusdenaar, zanger en muzikant

De gitaar op zijn graf is een exacte kopie van zijn eigen exemplaar. Zijn portret is het silhouet dat op één van de eerste publiciteitsposters stond afgebeeld. En op de rand staat een parafrase van een tekst uit Papa was a Rolling Stone van The Temptations, een liedje dat Russell vaak zong: 'It was the third of September, that day I'll always remember'. Zijn vrouw maakte er '12th' van, want op 12 september 2010 stierf Russell plotseling aan een hersenbloeding.

JOHN RUSSELL
Afdeling 28a, grafnr. 16

14 Gerrit Achterberg, dichter

Het graf van Achterberg, geroemd als de grootste Nederlandse dichter van de twintigste eeuw, gaat verscholen achter rododendrons. Op een grote kei, overgebracht door zijn vrouw en uitgever/vriend Bert Bakker uit het Drentse Donderen, staat op voorspraak van Harry Mulisch een gedicht van Achterberg zelf ('Grafscrifft' uit de bundel Osmose): Achterberg heeft dan 900 gedichten geschreven en de P.C. Hooft- en de Constantijn Huygensprijs ontvangen.

GERRIT ACHTERBERG
Afdeling 22, grafnr. 506

WIM JAQUET
Afdeling 22, grafnummer 724

15 Wim Jaquet, sportfanaat/eigenaar sportzaak

Jaquet begon zijn sportzaak aan de Langestraat in Amersfoort in 1956 samen met zijn vrouw. Het bedrijf groeide later uit tot een grote, innovatieve sportzaak onder leiding van zijn zoon Wim. Vader bleef fanatiek sporten en stierf in het harnas tijdens een rondje op de Vechtse Banen aan een hartstilstand.